

Legatbolig i Berlin for danske kunstnere

Jyllands-Postens Fond stiller igen i år en atelierlejlighed i det centrale Berlin til rådighed for danske billedkunstnere og forfattere, der ønsker arbejdsro og nye udfordringer.

Den moderne udstyrede lejlighed kan søges for en måneds frit ophold samt et mindre tilskud til rejseomkostninger. Udgifter til forplejning står legatmodtageren for.

Ansøgninger skal rumme angivelse af det foretrukne tidsrum for et ophold i perioden oktober 2011 til og med september 2012 samt en kort beskrivelse af formål og levnedbeskrivelse.

Skriftlig ansøgning senest den 17. juni 2011 stiles til

Jyllands-Postens Fond
ved formanden,
Sven Bedsted
Grøndalsvej 3, 8260 Viby J.
mrk.: »Berlin«

Afghanske lidelser

■ Den afghansk-amerikanske Suraya Sadeed er grundlægger af organisationen HTAC (Hjælp Afghanistans Børn).

■ I en ny bog fortæller hun sin historie.

ERINDRINGER

SURAYA SADEED: DEN FORBUDTE PIGESKOLE

En kvindes modige kamp for Afghanistans børn (Forbidden Lessons in a Kabul Guesthouse, 2011)
Oversat fra engelsk af Lars Rosenkvist
288 sider, 269 kr.
Gads Forlag
UDKOMMER I DAG

LONE NØRGAARD

kultur@jp.dk

De senere år har budt på en stribe bøger af og om *modige kvinder*, der – med livet som indsats – har villet gøre en forskel. Og som vel at mærke er lykkedes med det.

Suraya Sadeed (født 1952) er en af disse kvinder. Hun er opvokset i Kabul, men efter russernes invasion i 1979 flygter hun med sin mand og datter til USA. Her arbejder hun sig i løbet af få år op til at blive en succesfuld ejendomsmægler.

Hendes baggrund er selvfølgelig heller ikke til at kimse af. Hun er universitetsuddannet datter af den tidligere guvernør i Kabul – en frisindet mand, der har givet hende meget lange tøjler i opdragelsen og har et afslappet forhold til islam.

Går ned med flaget

Ægtemanden, Dastagir, er

hendes store kærlighed, og alt går godt for familien i USA, indtil Dastagir dør af et hjerteanfald som 47-årig.

Suraya går fuldstændigt ned med flaget, men en tv-reportage fra en flygtningelejr med afghanske flygtninge i Pakistan vækker hende af den depressive slummer. Hendes egen smerte er stor, men disse stakkels mennesker lider endnu mere. Hun må gøre noget for at hjælpe.

Det første skridt er at starte en indsamling blandt afghanere i USA, det næste at drage til Pakistan for at aflevere pengene.

At hun er en dame af format står klart fra begyndelsen. Ikke bare klarer hun og Dastagir sig strålende i USA. Hun nægter også på sin første nødhjælpsrejse at acceptere, at hun ikke selv kan få lov til at bringe de tæpper, som pengene bl.a. er blevet omsat til, frem til flygtningelejren Hesar Shahee inde i selve Afghanistan.

En farlig færd

På trods af alle advarsler helmer hun ikke, men kaster sig ud i den farlige færd i uvejsomme bjergområder hærget af stridende krigsherrer og omstrejfende militsgrupper. Med gode mænds hjælp (de findes også selv blandt talebanere) lykkes det at nå frem med de fleste tæpper – delvist på kamelryg.

Suraya indskrænker sig ikke til at samle penge ind. Hun opgiver sit lukrative ejendomsmæglerjob til fordel for den organisation, som hun har grundlagt:

Help The Afghan Children, der finansierer både (hemmelige) lægeklinikker og pigeskoler i Kabul.

Enkelejrene

Erindringerne falder i tre dele med indlagte flashbacks: Del 1 strækker sig over 1993-95, del 2 har "Talebans jerngreb" 1996-2001 som omdrejningspunkt, og del 3 dækker perioden fra september 2001 til nutiden.

Parallelt med Surayas malende beretninger om de mange skæbner, som hun møder på sin vej, får læseren et indblik i nyere afghansk historie og den grusomhed, som især kvinder og piger udsættes for. F.eks. i de såkaldte enkelejre: Kvinder uden mænd bliver

tvunget til at bo i en isoleret del af flygtningelejren.

Enhver, der har penge, kan betale en sum til de ansvarlige for lejren for at få lov til at gå ind i enkelejrene og bruge kvinderne – og deres døtre – som de lyster. Ubærlig, men nødvendig læsning, og derfor kan "Den forbudte pigeskole" også anbefales.

Firkantet frelsthed

Dog med et par enkelte forbehold: De konstruerede dialoger er undertiden for omstændelige, og træls er også forfatterens gentagne afstandtagen til sit tidligere grådige, materialistiske og tomme liv, altså livet før HTAC. Hendes firkantede (religiøse) frelsthed havde jeg gerne været foruden.

Suraya Sadeeds egen organisation finansierer både (hemmelige) lægeklinikker og pigeskoler i Kabul. Foto: Arsalan Lutfi